

Przygotowanie Pacjenta do pobrania materiału do badań

Prawidłowe przygotowanie Pacjenta do badań laboratoryjnych ma wpływ na wynik badania laboratoryjnego.

Czynniki wpływające na wynik badania laboratoryjnego to między innymi osobnicze cechy pacjenta takie jak : wiek, płeć, aktywność fizyczna, dieta , cykl menstruacyjny, ciąża, stosowanie używek itp..

W celu zminimalizowania wpływu czynników osobniczych i zewnętrznych na wynik badania oraz zapewnienia jego wiarygodności należy stosować się do następujących zaleceń:

- Próbkę krwi do badań pobierać pomiędzy 7.00 a 10.00 rano,
- Materiał należy pobrać na czczo, minimum 8 godzin po przyjęciu ostatniego posiłku,
- Do badań Pacjent przystępuje po odpoczynku nocnym,
- Próbkę powinny być pobierane przed wdrożeniem procedur diagnostyczno-terapeutycznych
- Należy dokumentować czas pobrania materiału na zleceniu na badania
- W zależności od wskazań , każdy parametr może być pobrany o dowolnej porze, ale interpretacja wyników badań przez lekarza zlecającego powinna uwzględnić czas i okoliczności pobrania materiału
- Wybrane parametry wykazujące okołodobową zmienność wymagają stałej pory pobrania: ACTH, Kortyzol, Testosteron, TSH, T4, Prolaktyna , Hormon wzrostu (Somatotropina), Aldosteron, Renina , Angiotensyna, Aktywność reninowa osocza (ARO). (Woźniak 2009)
- Przy ocenie należy brać pod uwagę ograniczenia użyteczności niektórych wyników po zastosowaniu testu w warunkach niestandardowych

Posiłek

W celu uniknięcia błędnej interpretacji wyników badań laboratoryjnych zaleca się pobieranie próbek po minimum 8 godzinnej przerwie po spożyciu posiłków. W dniu poprzedzającym badanie po południu i wieczorem nie należy spożywać obfitych posiłków. Przed badaniem można wypić niewielką ilość wody mineralnej niegazowanej.

Parametry wykazujące rytm dobowy – wymagają stałej pory pobrania

Inne czynniki

Do badań Pacjent nie powinien przystępować po forsownym wysiłku fizycznym, po nieprzespanej nocy. Bezpośrednio przed pobraniem należy unikać dużego wysiłku fizycznego, stresu, palenia papierosów, spożywania alkoholu, używek.

Zażywanie leków w danym dniu musi być ustalone z lekarzem. Informacja o zażywanych lekach, preparatach witaminowych powinna być zgłoszona przy oddawaniu materiału do badania.

Nie zaleca się pobierania materiału do badań w okresie miesiączki .

Należy poinformować lekarza o stosowaniu preparatów ziołowych.

Wpływ czynnika na wynik badania	Badanie
Okołodobowa zmienność	ACTH, Kortyzol, Testosteron, TSH, T4, Prolaktyna, Aldosteron, Renina,
Głodzenie	ACTH, Kortyzol , Insulina, Testosteron
Procedury diagnostyczne np. USG , badanie per rectum	PSA Total, PSA Free
Parametry zależne od cyklu menstruacyjnego	Hormony: FSH, LH, Progesteron, Estradiol, Aldosteron , Renina
Pozycja ciała	Aldosteron, Renina, Aktywność reninowa osocza, Angiotensyna
Aktywność fizyczna	Wzrost stężenia :ACTH , Kortyzolu Obniżenie stężenia : Insuliny
Stres	Wzrost stężenia: Aldosteronu, Angiotensyny, Kortyzolu, Prolaktyny, Reniny , TSH, Hormonu wzrostu (Somatotropina), Insuliny,
Zmienność sezonowa	T3, 25-OH Witamina D3
Kofeina	Podwyższenie stężenia: Aktywności reninowej osocza
Palenie papierosów	Wzrost stężenia; Aldosteronu, Kortyzolu, CEA, Obniżenie stężenia : Prolaktyny
Spożycie alkoholu skutki przewlekłe	Wzrost stężenia : Kortyzolu; Estradiolu Obniżenie stężenia: Prolaktyny, Aldosteronu, Kortyzolu
Narkotyki (Morfina)	Wzrost: TSH, Prolaktyny Spadek: Insulina
Narkotyki (Heroina)	Wzrost : T4
Narkotyki (Marihuana)	Wzrost : Insulina
Wysokość nad poziomem morza	Spadek stężenia : aktywność reninowa osocza
Zioła	Wzrost stężenia niektórych hormonów